

<http://www.Yashilmisho.com>

Email: Info@Yashilmisho.com

Print: 1398/07/25

خطر ریزگردها برای کویر خشک هم جدی است

سال هاست با شروع فصل بهار و در ادامه با آغاز گرما ریزگردها در آسمان مناطق شمالی استان اصفهان پدیدار می شود و به عنوان میهمان ناخوانده کویر، تنفس را برای مردم و سایر موجودات دشوار و منطقه را به جهنمی از گرد و خاک تبدیل می کند.

به گزارش ایرنا، علاوه بر پدیده گرد و غبار که سالیان دراز است به عنوان میهمان در آسمان کویر جولان می دهد، میهمان ناخوانده جدیدی به نام ریزگرد اضافه شده است که بخش وسیعی از ایران را نیز در بر می گیرد.

بر اساس نظر کارشناسان امر علت های گرد و غبار و پدیده ریزگرد در هر شهر متفاوت است و در شهرهای مرکزی ایران علت عمده آن را می توان خشکسالی های اخیر و پایین رفتن سطح آب های زیر زمینی برشمرد.

عامل دیگر ایجاد کننده ریزگردها در این منطقه ها، فرسایش بادی و کاهش پوشش گیاهی است. فرسایش بادی فرآیندی طبیعی است که به طور معمول در مناطق خشک و هم چنین تپه های ماسه ای اتفاق می افتد، این پدیده در مواقع خشکسالی در مناطق کشاورزی که پوشش گیاهی آن کاهش یافته است رخ می دهد.

شدت فرسایش بادی بخصوص در برخی از منطقه های کویر مرکزی ایران به علت اقلیم خشک اهمیت فوق العاده دارد؛ در این مناطق از یک سو به علت شور یا نامناسب بودن زمین، پوشش گیاهی کافی وجود ندارد و از طرف دیگر هوای گرم بهار و تابستان خاک را خشک و به صورت پودر در آورده و ایجاد ریزگرد می کند.

منشا ریزگردها در استان اصفهان خارجی نیست

مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان اصفهان در گفت و گو با ایرنا ضمن رد فرضیه خارجی بودن منشا ریزگردهای استان اصفهان گفت: منشا تمام ریزگردها و گرد و خاک های سال های اخیر و به خصوص در یک سال گذشته در این استان داخلی بوده است.

محمد حسین شاملی با اشاره به لزوم کنترل پدیده ریزگرد افزود: خوشبختانه در برنامه ششم توسعه به این مقوله توجه زیادی شده است.

وی ادامه داد: در این برنامه کنترل کانون های بحران تا سطح یک میلیون و ۱۰۰ هزار هکتار پیش بینی شده که اقدام مبارکی است.

شاملی با بیان این که سهمیه قابل توجهی برای استان اصفهان برای کنترل کانون های بحران در نظر گرفته شده است تصریح کرد: این استان دارای ۱۶ کانون بحران ریزگرد با مساحت حدود یک میلیون و ۹۰ هزار هکتار است.

وی بیان کرد: در شهرستان آران و بیدگل، ۳ کانون بحران وجود دارد که شناسایی شده است و اقدام هایی نیز جهت کنترل آن در حال بررسی و اقدام است.

زنگ خطر برای فعال شدن کانون های بحران فرسایش بادی به صدا در آمده است

رئیس اداره منابع طبیعی و آبخیزداری آران و بیدگل نیز در گفت و گو با ایرنا ضمن تاکید بر داخلی بودن منشا ریزگردهای سالیان اخیر اظهار کرد: پدیده ی هجوم ریزگردها، خشکسالی و کمبود آب دو تهدید مهم این شهرستان است و تخریب بیش از حد عرصه های منابع طبیعی در این شهرستان نیز باعث فعال شدن کانون های بحران شده است.

وی با بیان این که اگر اقدام عاجلی در این زمینه صورت نگیرد ظرف چند سال آینده سرنوشت خوزستان را خواهیم داشت افزود: زنگ خطر برای فعال شدن کانون های بحران فرسایش بادی در آران و بیدگل به صدا در آمده است که اگر به داد منابع طبیعی آران و بیدگل نرسیم، وضعیت این شهرستان بسیار بدتر از امروز خواهد شد.

وی با اشاره به از بین رفتن پوشش گیاهی کویر و حرکت شن های روان بیان کرد: دریاچه نمک در حال خشک شدن است که با ادامه روند فعلی خشک شدن این دریاچه و مقابله نکردن با آن در آینده، طوفان نمکی می تواند منطقه را تحت تاثیر قرار داده و بحرانی زیست محیطی به وجود آورد که خطر آن چند برابر ریزگردها است.

شفیعی تثبیت کانون های بحران، درختکاری و تخصیص اعتبارات لازم را از جمله راه های مقابله با تهدید های پیش رو برشمرد و گفت: حراست از منابع طبیعی جز با نقش و حضور مستقیم مردم امکان پذیر نخواهد بود که این مهم باید به یک فرهنگ ترویج شود.

وی با اشاره به نهال کاری ۱۰۰ هکتار از کانون های بحران در شهرستان آران و بیدگل در سال گذشته تصریح کرد: این اداره در صورت تامین اعتبار آمادگی نهال کاری بیش از یک هزار هکتار کانون های بحران در این شهرستان را دارد.

تاثیر بد ریزگردها بر سلامتی انسان

کارشناس واحد بیابان اداره منابع طبیعی و آبخیزداری آران و بیدگل نیز در گفت و گو با ایرنا اظهار داشت: بادهای محلی - فصلی

۱۲۰ روزه در استان های شرقی و جنوب شرقی، وجود کویر لوت و دشت کویر، اراضی بیابانی در جنوب غرب و مرکز کشور را از عوامل داخلی بروز پدیده ریزگردها در کشور است.

حمید گل آرایایی افزود: عوامل اصلی بروز پدیده گرد و غبار در شهرهای شمال استان اصفهان را می توان وضعیت زمین و تغییر کاربری آن، تخریب تاغزارها و مراتع، کاهش رطوبت خاک به علت کمبود باران و خشکسالی، برداشت بی رویه آب های زیرزمینی و خشک شدن دریاچه نمک و رودخانه های فصلی در کویر مرکزی برشمرد.

وی با اشاره به تاثیراتی که ریزگردها و گرد و غبار بر روی سلامتی انسان ها دارند، گفت: هر گرم از ذرات ریزگرد و گرد و غبار صدها هزار باکتری را در بردارد که باعث بروز بیماری های تنفسی در انسان می شود و همچنین پدیده گرد و غبار پیامدهای اقتصادی و اجتماعی از جمله خسارت به واحدهای کشاورزی صنعتی تاسیسات زیربنایی و راه ها دارد.

گل آرایایی حفظ و احیای اراضی جنگلی و مرتعی با اجرای طرح های نهالکاری، مالچ پاشی و ایجاد باد شکن و اجرای عملیات های آبخیزداری و آبخوان داری به منظور تغذیه آب های زیرزمینی و ایجاد کمربند سبز در اطراف شهرها و حفظ و گسترش فضای سبز درون شهری را از راهکارهای کنترل ریزگردها و گرد و غبار در منطقه مرکزی ایران دانست.

کارشناسان اندازه ریزگردها را از یک تا ۱۰ میکرون اعلام می کنند و تاکید دارند که حتی درختان هم از این پدیده در امان نیستند به طوری که این ذرات می توانند روی گیاهان اثر بسیار منفی بگذارند، روزنه های تنفسی گیاهان را مسدود کنند و به این ترتیب تنفس گیاه متوقف شود، این امر موجب کاهش جذب نور و زرد شدن و ریزش برگ درختان می شود.

کارشناسان همچنین اعلام می دارند زرد شدن و ریزش برگ درختان آثار کوتاه مدت گرد و غبار بر فضای سبز است و این پدیده اثرات طولانی مدت نیز دارد، کاهش رشد درختان و خشک شدن فضای سبز از جمله اثرات طولانی مدت گرد و غبار بر فضای سبز است.

در این حال پزشکان برای در امان ماندن از اثرات منفی ریزگردها و گردوغبار بر روی سلامت ما انسانها توصیه هایی دارند از جمله این که در موقع بروز این پدیده بهتر است کودکان، سالمندان، بیماران قلبی و آنها که ناراحتی های عفونی دارند از منزل خارج نشوند و در صورت اجبار برای خروج از منزل، از یک یا حتی دو ماسک مناسب و فیلتردار برای جلوگیری از ورود ریزگردها به داخل دهان، بینی و ریه ها کمک بگیرند و در صورت نداشتن ماسک از پارچه خیس هم می توان استفاده کرد.

همچنین کارشناسان تغذیه به خوردن میوه های تازه، شیر و لبنیات و نوشیدن آب فراوان در روزهایی که ریزگردها در هوا زیاد است، توصیه می کنند و می گویند: نوشیدن آب، شیر و لبنیات باعث دفع مواد آلوده از طریق کلیه ها و نرم کردن مخاط ریه می شود، بنابراین به مردم توصیه می کنند روزانه ۴ تا ۶ لیوان آب برای جلوگیری از التهاب ریه و مقابله با ریزگردها مصرف کنند.

به نظر می رسد نقش مردم در زمینه حفظ منابع طبیعی بسیار مهم است و افزایش آگاهی مردم از معضلات زیست محیطی امروز که بر زندگی یکایک ما اثر گذاشته است می تواند در کاهش اثرات مخرب آن موثر باشد.